КЛИЧ

THE CALL

РІЧНИК II. Ч. 4 - 5 ТРАВЕНЬ - ЧЕРВЕНЬ 1937 MAY - JUNE VOL. II. No. 4 - 5.

ЗМІСТ:

Діти в пеклі ..... 1.

Здібний український студент ..... 2.

Ряди українців з університетським образуванням збільшаються в Канаді ..... 2.

Спільне Святкування Українських Національних Свят (Ред. Стаття) 3.

Робітники (Ред. Стаття) ..... 4.

Canada's Contribution to World Peace 5.

Confessions of a Woman Spy ..... 8.

Дещо про нижче поданий перевід 10.

Ancient Ukraine ..... 11.

З фільософії простолюддя ..... 12.

Цікаві факти про "Маслосоюз" .. 12.

Містові світла ..... 12.

Камінь на жорна ..... 13.

Спостереження ..... 14.

З моїх відвідин у Карвел ..... 15.

10 ЦТ.

"КЛИЧ"

Журнал-Місячник

Видає Видавництво "Клича".

10630 - 98-ий Стріт, Едмонтон, Альберта, Канада.

А. Г. ГЛИНКА, Видавець і Редактор.

Телефон Резиденції 27343

Передплата $1.00 річно; поодиноке число 10ст.

Видавництво за оголошення не відповідає.

THE CALL

PUBLISHED MONTHLY BY:

THE CALL PUBLISHERS

10630 - 98th Street, Edmonton, Alberta, Canada.

A. H. HLYNKA, Publisher & Editor.

Residence Phone 27343

Subscription $1.00 per year, single copy 10c.

Advertising Rates Furnished on Application.

Адреса:

THE CALL

10630 - 98th Street

EDMONTON ALBERTA

Преса є одним із найбільш конечних середників в культурному житті народу.

Преса є одним із найбільш конечних чинників у піднесенню народу на вищий ступінь освіти.

Преса є одним із найсильніщих засобів в боротьбі за визволення.

Не допустім до того, щоб українська преса була слабша, як преса ворога-большевика, в українській мові.

"Клич" доложить усіх своїх зусиль, щоб сповнити свої завдання, які він бере на себе — сповніть і Ви своє супроти него.

Редакція і Видавництво "КЛИЧА".

ВАСИЛЬ ПАЧОВСЬКИЙ.

Діти в пеклі

Хвала Тобі, країно Едісона,
Що Ти зломила божий заповіт
Сповіщений скрижалями Вільзона.
Про волю всіх народів на весь світ!
Тобі на обеліску Вашінґтона
Ті "Діти в пеклі" викую в граніт!

Мойсей народів в трибуналі бою
Віддав під Польщу наш одвічний лан,
Що ми сплатили кістьми і кервою.
Ляхи прийшли і вдерлися за Сян,
Зломили фронт — Французи дали збрую,
А ми без куль... Ми падали від ран!..

До Бага вився з крови зойк пожарів —
А ми лишали край з плачем рідні:
Дідів, жінок, дівчат на слуги варварів...
А діти?... Діти наші на війні
Зросли і грались серед всіх жовнірів
І серед куль — веселі й буйні!

З Нагаєвич під Бориславським смоком,
Де родився великий наш поет
Франко, — робили війну над потоком.
А Теребух Юрко всім вів перед:
Школяр, пустунчик, із орлиним оком —
Мав кріс малий і військо із двох чет.

На взір малого князя Святослава
Дівчат і хлопців пер у бій за рів;
Одна — ляхи, а друга — наша лава!
І крикнув як той князь: — "Гоніть ляхів".
Як візьмуть Сян, то буде нам неслава —
Там дивиться на вас наш княжий Львів!"

І кріс підняв до горба за плечима,
Де грав з паперу, жовтосиній стяг —
"Походом руш!" — і блиснув їм очима!...
Змій зачаївся — бачив усе в кущах...
Аж нагло вдарив вереск над ушима
І діти всі звалив на землю срах.

Ляхи! —зо всіх сторін їх обступили
З пістолями до того, що мав кріс;
А той зірвавсь як птах — тікав що сили...
Стріляли дарма — скочив хортом в ліс!
"Насєнє жмії!" — кляли дітий й били...
"Зруб з них полякуф!" — насміхався біс.

Як стій в селі дідів гонили з хати —
І витягали всі жінки з пивниць
Тай на цвинтарі били всіх — лягати.
Круг церкви покотом і горілиць...
Хто рушився — грозили постріляти,
Топтали так, аж кров стікала з лиць!

А другі спутали дітий за ноги
Зв'язали руки під один аркан
І копали їх — пастись як безроги...
Пхали до уст кропиву, кукульван
І глину з реготом, аж від знемоги
Всі діти впали ниць з плачем від ран!

Прибіг легіоніст, що все готове...
Напхали їм в волосся будяків
І гнали їх з плачем облитих в крові.
Лебеді лебеділи з канчуків,
Та родичі лежали мов немови, —
Від сонця гнів у небі червонів...

Загнано всі дрібнята до дзвіниці
Гляділи з жахом в родичів своїх...
Ляхи соломи нанесли з копиці;
І обложили їх мов оборіг —
І кинули підпал як до живиці —
І реготали у пекольний сміх!

Огонь піднявся і пекло заридало:
"Ой мамо!... мамо... діду!... дим! горить!"
А полум'я дзвіницю обіймало...
Ой, сонце впаде — родичів спалить!...
Зірвались до дітий— дві кулі впало:
Дві матері о месть в керві кричать!...

А діти пруться в вікна з лебединням
І лізуть, скачуть, падають в огонь —
І бється крик розпуки під склепінням...
І піднялась з відчаєм тьма долонь:
Ляхи втекли — обкидані камінням!
А діти? — Боже, з мук їх охоронь!...

А Юрко втік до дядька у Мокряни
На третій день їх біс надніс —
Прийшли жандарми, роздягли з сукмани...
І били, бо — він зміряв до них кріс,
Обтяли руки, терли сіллю рани,
Пробили очі — і пустили в ліс...

Та люди привели його до мами —
Лежала мама збита у керві...
Як його взріла — крикнула без тями.
І божевільна — вснула у траві...
А син сліпий пішов на схід, за нами,
А йому хрест розблис на голові!

Огнистий хрест веде його в тьмі ночі,
А сліпі очі дивляться в засвіт:
Там видить маму в ясній узорочі...
Дала йому від Бога сонцеквіт
І нові очі, всевидючі очі —
Він бачить крізь бетони новий світ...

Там рече Бог: "Роздерта Україно!—
Будеш як молот бити в Божий дзвін —
Аж злочин світа скотиться в руїну...
А орел духа вирветься зо стін!"

Здібний Український Студент

Нестор Богонос, B.Sc.

21-літній п. Нестор Богонос є один із найздібніших українських студентів у Канаді. Він недавно одержав степендії (сколаршипс) в албертійському університеті, з поміж великого числа студентів різних націй, для дальшого продовжування своїх студій, що для українців є не аби який здобуток.

Молодий п. Богонос є син п. Григорія Богоноса й п-ні Богонос із Едмонтону.

Цей надзвичайно здібний український студент одержав при іспитах за послідніх три роки пересічно поверх 90 процент. Він мав до вибору степендій на вартість $2,600, однак він міг вибрати лише одну на вартість $650.00. П-н Богонос студіює хемію. Він всюди визначався своєю ввічливістю, що є одною з найкращих прикмет людини. Його професори висловлюються про нього, що він зайде далеко на полі хемії.

П-н Богонос вигравав степендії й нагороди кожного року, за весь час свойого побуту в албертійському університеті, що помогло йому в його вдержанню себе через три роки.

Він виграв:

В 1934 р. — Сколаршип Жидівського Жіночого Товариства.

В 1935 р. — Меморіял П. Едварда, нагороду в хемії.

В 1936 р. — Сколаршип Борду Управителів (Борд оф Говернорз).

П-н Нестор Богонос буде студіювати в університеті в Вісконсин.

Від "Клича": Найкращих успіхів у Ваших студіях п. Богонос!

РЯДИ УКРАЇНЦІВ ІЗ УНІВЕРСИТЕТСЬКИМ ОБРАЗУВАННЯМ ЗБІЛЬШАЮТЬСЯ В КАНАДІ

Цього року одержали дипльоми в албертійському університеті наступно подані українці:

"Местерз" одержали:

Іван Процький, M.Sc. в рільничій економіці. Він одержав свій B.Sc. ступінь у 1935 році.

Ізидор Глинка, M.Sc. в хемії. Він також одержав свій B.Sc. ступінь у 1935 р.

Дальше:

Мирослав Кулька, M.Sc., одержав учительський цертифікат.

Павло Вінярський, одержав B.Sc. у копальнім іженерстві.

Н. Клодніцький, одержав B.Sc. в електричному інженерстві.

Н. Івасюк, одержав B.Sc. у фармасевтиці.

Леся Фербей, одержала B.Sc. у домашньому господарстві.

Василь Оробко, одержав B.Sc. у дентистиці.

Нестор Богонос, одержав B.Sc. в хемії.

Іван Дикур, одержав B.A.

Ольга Головач одержала B.A.

Нагороди дістали:

Нестор Богонос, — як згадано повище.

М. В. Феняк; — "Велі" французьку нагороду.

В. Оробко, — "Алберта Дентал Асосієйшен Сколаршип у третьому році."

Геня Головач, одержала нагороду в другому році медицини.

Константин Мегас, одержав нагороду також у другому році медицини.

Спільне Святкування Українських Національних Свят

Вже від давніших років робились спроби по цілій Канаді, щоб святкувати **Українські Національні Свята** разом, спільними силами всіх українських організацій в даних місцевостях, та всі ті спроби мало коли увінчувались успіхом.

По сьогодні в українського загалу в Канаді проявлялась найвиразніше тенденція (нахил) лише до більших поколень, численіших роздроблень і до більших непорозумінь. По сьогодні провідники різних українських організацій вперто не хотять признати, що інші українські організації мають також якусь рацію існування, й кожний з цих провідників вважає свою організацію за одиноку спасительку українського народу, а всіх інших, у вуличний спосіб, називають зрадниками, "ворогами" і т. д. Під цим оглядом вони виявляють страшну вузькоглядність і великий брак свідомості "більших людий". І в цьому самому дусі вони виховують наш загал. Результат всеї цієї роботи є такий, що в нас немає одної групи в Канаді, котра могла б спромогтись на щось поважнішого.

Та радіймо!.... Бо вже між українцями в Канаді чимраз виразніше проявляється в деяких щиріших одиниць різних проводів, а також і в загалі, бажання звороту тенденції покоління. Вже знаходиться поважен число одиниць, котрі домагаються більших порозумінь, більшої єдності, ширшого світогляду від різних проводів.

Чимраз поширюється той погляд, що кожна українська організація заслуговує на існування (коли вона існує). Показується, що партійним егоїзмом ми далеко не годні зайти. Що більшість нашої енергії зуживається в боротьбі поміж собою. Що пороздроблювані українці не представляють собою жадної сили, жадної поважної громади. Що через роздроблювання в нас немає одної взірцевої рідної школи в Канаді. — **Що ми майже ніколи гідно не відсвятковуємо українських національних свят!**

Чи український загал дальше буде вступатися з дороги партійній вузькоглядності, партійному егоїзмові? Чи український загал буде дальше позволяти заскурузлим партійникам підпорядковувати наші загальні українські справи справам партійним? Чи щиріші одиниці в різних проводах будуть дальше терпіти цим поглядам — **"Бий! Рубай свойого?!"**

Час прийшов, щоб вже цьому дрібному політиканстві зробити кінець! Час прийшов, коли вже повинність вважати браком свідомості, коли в одному місті святкують осібно три орг. одне українське свято. Час прийшов, коли святкування осібно у трьох салях того самого вечера **СВЯТА ЗЛУКИ,** одні на перекір другим, повинність вважати національним ЗЛОЧИНОМ!!! Час прийшов, коли українці вже повинні святкувати кожне своє національне свято лише раз в рік, у даній місцевості— **спільними силами!**

Геть із такими українцями, що не розуміють загально українських справ настільки, щоб підпорядкувати свої партійні справи—справам загально національним! Малі партійні справи не сміють стояти на дорозі великих речей!

Хто відважиться сказати, що лиш він, або лише його організація має виключний монополь на патріотизм?! Загал повинен запротестувати, проти натягання різних історичних подій на маленькі партійні копита. Загал повинен запротестувати проти натягання на партійні копита великих українських поетів, і т. д.

З глибини серця апелюємо до українського загалу піднести КЛИЧ СПІЛЬНОГО СВЯТКУВАНН УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛЬНИХ СВЯТ У ЦІЛІЙ КАНАДІ! Щоб не сміли українські організації святкувати своїх національних свят одинцем! Нехай Едмонтон й ціла Алберта будуть перші в робленню заходів в цій ціллі.

Хочемо бачити, щоб на цьогорічних українських зїздах різних організацій ухвала спільного святкування українських національних свят була переведена, як ПРИМУСОВІСТЬ!

Ось такі погляди піддержує "Клич". Коли хочете, щоб він дальше міг стояти на сторожі загальних українських справ, поможіть йому своєю передплатою!

І. Г.

Робітники!

Звертаємось до всіх українських робітників!

Знаємо, що на Ваших плечах держить великий тягар. Знаємо на Вас опирається вся індустрія; що Вашою силою виробляються всі продукти — машинерія, вугілля, цегла, дошки та все інше. — Одним словом — знаємо, що Вашою силою обертаються колеса індустрії в багатьох державах.

Ми також знаємо, що Ваша робота не все легка, не все чиста — але вісім або десять довгих годин Ви працюєте в поті чола.

Знаємо також, що за Ваш труд належиться Вам признання, багато більше, як Ви звичайно дістаєте за свою працю.

І тому, знаючи Ваше становище, хочемо поділитись із Вами деякими нашими щирими гадками, по товариське, з пошаною, — про Ваші обов'язки до самих себе, до Ваших дітий, до свойого загалу, до всіх, що Ви живете з ними.

Коли вечерами маєте трохи вільного часу й не дуже втомлені працею, то представте собі оці справи:

Ваш теперішний обов'язок самих до себе. Ви повинні в першій мірі поліпшити своє незавидне положення. Цього неможливо зробити вранці за день, ані за два, але протягом певного часу. Ви повинні приготовляти себе так, що коли прийде нагода, то Ви її не опустите.

Ви мусите необхідно освідомити себе щодо своїх власних обов'язків. Треба читати з отвертою думкою, з певною щирістю, не лише односторонню пресу більшевицьку, але читати й іншу пресу, познайомлюватись із поглядами других — і те, що добре присвоюйте для себе, а те що зле, лишайте.

Ви мусите згодитись із нами, коли ми скажемо що й робітничі організації використовують робітників. Бо хоч неодин говорить до Вас по товариське, а використовує Вас, то чим різниться він від інших експлуататорів? Ви повинні завсіди робити свої власні висновки — не дозвольте на те, щоб другі для Вас думали!

Припустім же, що Ви відповідаєте всім вимогам свідомого робітника — Ви дальше маєте свої обов'язки супроти своїх дітий. Ваші діти мають дістати від Вас початок у свойому житті. В першій мірі — Ваше чужинецьке ім'я се їх ім'ям, Ваше становище се їх становищем. Їм прийдеться трудніше починати в житті. Бо їх товариші походять із багатших родин, вони мають певну матеріяльну спадщину — вони мають легший приступ всюди! Ви це знаєте.

Пам'ятайте, що Ваша поведінка відбиватиметься глибоко на Ваших дітях. Ви мусите бути свідомим, а не збалямученим робітником. Ви мусите бути свідомі завдань свойого народу. Ви мусите думати про будучність своїх дітий.

Старайтеся, щоб Ваші діти осягнули кращого становища, як те, що Вам доля чи недоля вділила. І коли їм краще буде поводитись, коли вони пізнають кожись Ваші щирі старання, Ваші спроби, вони тоді будуть вдячні Вам і горді Вами хоч би Ви були й найбідніші. Більшого задоволення не будете мати — хоч би Росія захопила світ. Подумайте над цим.

Наші найщиріші слова до Вас се, щоб Ви старались виховати своїх дітий на свідомих, поступових та примірних горожан цієї батьківщини, а також, щоб вони були свідомі своїх національних обов'язків. Коли сповните цей обов'язок, то будете мати дійсне задоволення, якого Вам не дасть ніщо інше, а тим самим будете мати вічну вдячність своїх дітий.

В чергових числах цього журналу будемо старатись писати більше про положення робітників, яке воно се, а яке повинно бути. Читайте й розбирайте оці справи самі для себе, бо ніхто інший цього для Вас не зробить.

"Canada's Contribution to World Peace

"By Donna S. Davidson

Following is the complete and accurate text of the article which appeared in the SATURDAY NIGHT, Toronto, of April 17, 1937. It is our wish that as many Ukrainian Canadians read it as possible, and thus enlighten themselves upon opinions prevailing in some circles. We believe that the following article is highly informative with respect to the intricate mental mechanism of the chauvinist. It is a valuable piece of information for those who wish to think for themselves.

Please note that all underlining is our own. Our answer to these charges will appear in the following number of our magazine. — Editor: THE CALL.

"The views expressed in this article, which is from the pen of a well known and accomplished lady living in Edmonton, are not wholly those of SATURDAY NIGHT. We are inclined to ascribe more responsibility than Mrs. Davidson does to the selfish, unsympathetic and neglectful behavior of older Canadians towards the newer immigrants, and less to the racial tendencies and political history of the immigrants themselves, for the anti-democratic attitude which many of them have developed. Nevertheless Mrs. Davidson's view is very widely held in many parts of Canada, particularly those parts in which recent immigrants constitute a high proportion of the population; and we are glad to give space to so able an expression of it. Readers will please note that Mrs. Davidson does not assert the unassimilable character of all the members of any of the races she is discussing — merely of the majority of those classes, chiefly the peasant classes, which are most likely to emigrate to Canada. She would, we have no doubt, admit that there are many good Ukrainians in Canada, while continuing to maintain that Ukrainian immigration should not be encouraged.

"An argument has been advanced in recent months by numerous Canadian writers and speakers of note, that to invite surplus population of dissatisfied European countries to people our empty spaces, would aid the cause of peace. This I believe to be untrue. The will to war of these countries does not lie in surplus populations, else why should they deliberately encourage population increase? It lies rather in the need to escape from economic difficulties, many of them of their own creation; and from a desire to dominate, bred in the minds of would-be Caesars.

"What can Canada do to change the war mentality of countries planning aggression, by laying at their feet little propitiatory tributes? The two countries that complain most bitterly of lack of room are Italy and Germany. But another country that plans expansion on a different basis, and appears to me more dangerous to our Western civilization, is Russia. Russia's peaceful professions are hard to credit, when at the same time she openly plans world domination through propaganda and revolution. Italians are, by circumstances of climate, race and temperament, unsuited to the northern half of the North American continent. Germans, with closer racial ties, are under the influence of philosophies and political ideologies divergent from our own. This fact alone makes it a dangerous policy to allow further German immigration to British Dominions until Germany's intentions are clear, and she is definitely no longer a threat to peace. On the other hand, if Germany actually is planning war, she is hardly likely to permit any considerable emigration of her people.

"In my opinion the people we are most likely to get, without effort on our part, are Slavic peasants — Russian and Ukrainian. The Canada Year Book (1928) listed the Ukrainians in Canada at about five hundred thousand, and stated that they were the third largest national group in Canada, and there has been a steady seepage of them into the country even under depression regulations. Before we open the doors to the full flow of a race so alien to our own as the Slav, and so behind our own in cultural progress as the illiterate peasants of that race, let us consider what will be the effect on our national life of any such influx.

"We need a speedy increase in population, it is true. But the only people who will be an immediate asset as settlers, are of allied races and cultures and political systems, who will quickly adapt themselves to the duties and privileges of Canadian citizenship. They would require, too, to be

economically self-supporting. In the case of British settlers, there are indications that British capital, government or private, would be forthcoming to finance them until they fitted into the Canadian economic life. That would bring hope and opportunity to men and women of our own race whom circumstances have cramped. It would relieve population pressure in Britain whose population is greater to the square mile than that of any of the countries in question. (For I take it that Britain's lowered birth rate is due mainly to economic stresses.) It would tend to give economic stability and political sanity to our national life. For despite vociferous and defiant elements in British politics, let a national danger threaten, and they stand almost to a man behind the government of the day. This has been exemplified often enough in the last few years to need no proof. And if ever there was a need for citizens who can forget private and party interests and put country first, there is that need in Canada today.

"People who favor the Melting Pot idea will say: 'Look at the British Isles themselves for an example of the fusion of races —Britons, Celts, Romans, Angles, Jutes, Saxons, Danes and Normans—and you argue that they have developed the soundest civilization in the world'. The answer to that is, that from the settlement of the Angles, Jutes and Saxons in Britain in the fifth and sixth centuries to the signing of the Magna Charta in 1215 was a period of six or seven hundred years — centuries of struggle towards a unified national spirit, and the freedom in which to continue its growth. Moreover, all the succeeding waves of invaders, Angles, Jutes, Saxons, Danes and Normans, were of the same racial stock, and of similar social development. More important still, they had an isolated, self-contained island in which to work out their destiny. And all were hardy, simple, primitive peoples, on much the same levels of civilization. There we have the utterest contrast to an attempt to assimilate large alien groups into any democratic country of the present time;—long periods of time, related racial stocks, similar customs and thought patterns, isolation from outside influences. Add to that an even more important point of difference. No fresh invader was welcomed into the nation. Each fought his way in against determined resistance, regarded and treated as an alien for generations, except where he was strong enough to overrule the people he conquered, as in the case of the Normans.

"When a modern democracy permits or invites (and often financially assists) the settlement within its borders of alien groups, it demands of them in return (theoretically) bodily and mental health, no criminal records in their homeland, enough money to be self-supporting for a few months, and at the end of five years if they have wrestled a bit with the English language, have committed no crimes, and kept off relief, they are eligible for full citizenship. This means that even though they have the primitive outlook of a people but recently emerged from serfdom, they are entitled to vote on the national and international problems of their adopted land.

"That consideration, under pre-war conditions, did not cause much uneasiness to the average citizen of the United States or Canada. But the world of the post-war period is a very different thing; and nations, subject to conflict within and pressure from without, cannot afford to give citizenship privileges indiscriminately. I quote the following from a Times leader (London, Aug. 15, 1935)::

"'The vast and terrifying movements of world population are watched with childlike complacency by the great majority of mankind—the rise of this race and the decline of that, the dictators' passion for numbers, the unpredictable changes in the masses of human material on which the statesman has to work. Only from time to time, when a census is taken or the population prophets momentarily hold the stage, are we reminded of this fundamental social and economic problems. And even those reminders are pitifully inadequate to bring home the gravity of the questions which confront the British race in particular.' This is an introduction to a statement of the dangers to the Empire from over-populous countries who cast covetous eyes on British territory, and deliberately encourage population increase.

"The menace is undoubtedly there; and it is not a question merely of territory passing from British to foreign control. Rather it is a question of alien, and to us undesirable and dangerous, systems of philosophy and government, systems founded on force and the loss of individual freedom, superseding the benevolent and elastic system that is the growth of centuries of Anglo-Saxon civilization. The danger is not in one spot or from one direction. To us in Canada it might come from two sources; from a

sufficient body of German immigration to be a grave internal danger (added to the alien elements we already have)) should Germany be at war with Britain; or from a further influx of Slavic peasants infected with the Communist virus, and acting as a breeding ground in Canada for Marxian theories as a step in the establishment of the Communist World State—no idle threat, and no vapouring of casual agitators, I feel sure. Italy will expand as greatly as she can. Germany may intend European war—a war of expansion. But Russia does intend (and work and scheme)) to establish her communist theories throughout the world by propaganda at first), and force where necessary and expedient. I know from facts obtained in a large Ukrainian community in Alberta where I lived for a while, that the local Ukrainian Labor Temple had its taxes paid by a central or superior branch at Winnipeg, and was openly Communist. I attended one meeting where a delegate of the Farmers' Unity League newly returned from Russia addressed a gathering of fellow Ukrainians in English—(She was a half-illiterate product of a Canadian High School)) She declared, after eulogizing Russia and "downing" the capitalists, that when all sympathizers of their organization got together, they would overthrow the government and have a Soviet in Canada! A nice thought. But her type of worker is crude compared to the ones who are at work underneath in all countries today.

"That our foreign groups, particularly Russian and Ukrainian, have lent too ready an ear to the Communist agitator is plain to anyone who cares to look. We had personal knowledge of whole groups of families who had 'turned Red', and most of whom were out-and-out Communists, holding meetings and spreading their doctrines. There was case after case of the sons of original settlers who had prospered and sent their boys to college or university, coming back, red agitators, to urge repudiation of debts, grain strikes, hunger marches and so on; and we were treated to the spectacle of a ('hunger march')) converging on Edmonton from the communities of the 60,000 Ukrainian settlement, in trucks and cars, and supplied with a turkey dinner by their sympathizers on arrival. The average Ukrainian farmer did not wait for debt legislation to stop paying debts. He ceased to 'have no money' though actually he always had cash for other things than debts, while his honest neighbor had not. We were told by one of them that there were agents of Moscow in the country who got as good pay as the district M.P.; and by another that he was pained when he visited Vancouver to see the high proportion of his people in a hunger-march there. He added that there were numbers of young people on relief there who belonged on farms in his own district.

"Having lived among these people, and made a close study of the question, it is my opinion that we shall not assimilate them into our civilization in the sense that their thought pattern and ours will become one and the same. Rather their presence in large numbers will tend to change our civilization, and not for the better. Their own countries are making social experiments that are more suited to their stage of development than are the advanced concepts of democratic government.

"Let anyone who questions the assertion that Central Europeans generally are subversive to Canadian standards of life and institutions, consider in what parts of Canada radicalism has given most trouble; in the Prairie Provinces where they are in greatest ratio to the native-born; in the industrial centres of Ontario where they are strongly represented (10 per cent. of legitimate children born alive in Ontario are born to foreign-born mothers); and in Vancouver where they have drifted in large numbers. Let him consider the cost to Canada over the past half-century of the attempt to assimilate them in (a)) assisted immigration, (b)) extention of government supervision, (c)) increase of policing and law administration, and (d)) support of sanitaria, asylums, jails, on relief and on old-age pensions. When we add to that aspect the consideration that only a very small percentage can become good allround citizens as we understand and desire citizenship, in the course of three generations (and much longer)) we see that such an attempt is not a process of building up, but of levelling down. In my opinion that is exemplified in that great Melting Pot nation, the United States. They have not succeeded there in bringing their aliens up to their Anglo-Saxon traditions. Instead the aliens have brought their background with them in gangsters organizations and racketeering (offshoots of bandit, vendetta and blackmail organizations in the old world)), in mixed and lowered cultural standards, and mixed and lowered moral standards. There we have the spectacle of a Christian country where

life and property are as unsafe as in the Middle Ages, where fabulous sums are spent on education and the general level of intelligence is no higher than the tabloid press, where organized crime has the biggest turnover of any business, where a flippant, tinselled 'sophistication' is flaunted in radio, press and screen which must bear fruit of an unpredictable nature—but certainly not good fruit.

"Do we want to repeat that condidtion in Canada, while we still have the forming of a nation in our own hands? That we need more people—need them urgently—is undeniable; but let us try by all means in our power to get them from the races that have a similar tradition, a similar thought pattern to our own—Scandinavians, Dutch, French, as well as British. It is argued, and truly, that immigration to Canada does not attract these nationals greatly, and that, indeed, there are few of them to emigrate. But it is our problem to induce the available ones to do so, and to see that they are given a square deal when they get here. **A few settlers who can take up the duties of citizenship intelligently from the start are worth a hundred-fold the number in aliens who become a problem and a subversive influence.**

"What ignorant immigrants can do politically is evidenced only too well in Alberta. Their practically solid vote, added to the irresponsible element among our own people, can create a problem, and does. We drove seventy miles to vote in the election that brought in the Aberhart Government, and through the Ukrainian district every polling place hal its crowd of them with their black-skirted, yellow-shawled women— **with their hands out for more and more.** There is a pathos about their gross materialism, **but therein is another proof that our ways are unsuited to them.**

"I have often reflected that if each man who urged Slavic and other Central European immigration were compelled to spend at least three months in close daily contact with either a farm or village group comprised wholly of them, and share their daily lives and try to understand their reactions to and on Canadian life, there would be an immediate and profound re-sorting of opinions and re-aligning of loyalties. A necessary condition would have to be that the sojourner should go in some simple guise, and try to enter the community life on an equal footing. But this test should be made, or the subject be dropped. Mentally honest men should not support policies of such consequence to Canada, on hearsay evidence".

Confessions of a Woman Spy

Lydia Oswald, International Spy, Who Beguiled Army and Navy Officers to Secure Armament Secrets and Sold Them to Enemy Nations, Reveals How Espionage Agents Work.

By: LYDIA OSWALD

(The "Swiss Mata Hari," Who was Released Recently From Brest Naval Prison After Serving a Sentence for Spying at French Naval Bases).

SWITZERLAND as a neutral country and because it was a buffer state surrounded by Germany in the North, Austria in the East, France in the West and Italy in the South, was ideally situated during the Great War as a clearing house of spying. The German Secret Service during those years maintained a secret "post office" through which German spies in France, Italy and Austria transmitted information to Berlin. The position, however, is very much the same today. Geneva as the seat of the League of Nations has made Switzerland an even more important center for espionage, because, as a matter of League procedure, all important international questions are brought to Geneva for discussion in the League Council.

It is not for me to discuss the efficacy of the League as the world force. It is perfectly certain that its very existence has led to an increase in spying far beyond that of the days before the war.

I commenced my life as a spy in the lobbies of the League, and therefore I am able to write with a certain amount of authority concerning what we call among ourselves "League without a Nation" — the underworld of espionage operatives in Geneva. It is no idle statement to say that there is no Secret Service in the world that hasn't its emissaries in Geneva. Certainly there are more spies than delegates. And added to the agents accredited to recognized secret services, there is a veritable army of "free-lance" spies who work only for themselves, and who secure secrets and sell them to the highest bidder. This type of spying is definitely the most remunerative, because the competition among nations for really big news will inflate the value to colossal sums.

To my knowledge as much as $100,000 has been paid to a clever and beautiful woman for a dozen lines of typescript stolen from an important foreign official who had succumbed to her charms. In this short document there was contained the essence of the plans of his government concerning the matter then before the League. These facts in the hands of a dissenting government led to a change of policy which had world-wide ramifications, and saved the power that purchased the secret from a course of action which would have involved it in an expenditure of several millions. Because of this, the secret was cheap at the price. The diplomat who was robbed to this day does not realize that the secret was filched from him, because the document was returned to his possession without his knowing. The woman spy concerned in the case boarded the first airplane out of Switzerland, and the last I heard of her she was living very comfortably in Paris.

Paris takes second place to Geneva as a spy center. There are several reasons for this. Firstly, the French capital is the gossip center of Europe. Its very cosmopolitanism makes it a happy hunting ground for spies. Also, Paris is the mecca of all political refugees, and these, more often than not reduced to penury, are only too willing to act as spies for anyone who will employ them, or to sell any information which they may have acquired from official contacts before being sent into exile.

Another reason why Paris is so prone to espionage lies in its rather misplaced reputation of being the Gay City. In short, where there is an abundance of attractive women, there, too, you will find a leakage of information. In Paris there is a corps of pretty women who make a handsome living by contracting liaisons with young diplomats and attaches and seducing them into supplying the secrets of their embassies and legations. In newspaper circles exclusive news is always well paid for; the same applies in the underworld of spying.

But a life of a spy is a dangerous one. Not all espionage undertakings are successful or profitable — sometimes, even in time of peace, there are fatal consequences.

I know of a beautiful woman who, during her life time, was one of the cleverest spies in Europe. But she let her heart rule her head, trifled once too often with a man's affections, and died by the hand of her discarded lover.

The story shows the inherent weakness of women in espionage work. No one will deny that they can secure secrets much more easily than a man. But, as in my own case among the French naval officers, at Brest, a woman, because of her psychological make-up, is liable to succumb to the dictates of her feminine feelings.

Second in importance to actual spying comes counter-espionage. Defence against spies is, however, expensive and in most European countries, with the exception of Russia and Germany, the trapping of spies is left to the police. In Moscow the Ogpu has a widespread counter-espionage service which is inclined to be over-zealous at times, and arrests quite innocent people on charges of espionage or sabotage.

The famous trial of the British engineers was a good example of the spy-mania of the Soviet Government. Russia today is more worm-eaten with espionage than any country in Europe. Bolshevism born of terrorism and mothered by suspicion has led to the building up of an army of spies greater than that possessed by any other country. It is a conservative estimate to put the number of espionage agents employed by Russia at over a hundred thousand. Of this colossal number quite ten thousand are women. The foreign spying branch of the Ogpu is organized to the last degree.

Russsia since the Revolution has been ruled by its Secrete Service. In Moscow itself there is a city-within-a-city — the Ogpu City. It covers nearly five square miles, and is a law unto itself. The ordinary police do not enter the area. It is policed by the Ogpu itself.

Conversant as I am with the espionage organization of most countries, I can definitely say that never since the international spying began has there been such a "City of Spies". Tourists to Russia are never permitted to penetrate into this vast organization of world espionage. Many of the various departments are camouflaged under simple titles such as "Bureau for the Promotion of Economic Trade" or "Statistical Bureau of Interior Affairs". Actually these

titles cover the mots efficient system of spying.

The heart of the Ogpu is at No. 2 Lubianka Square. Formerly Dierjinsky, the all-powerful Spy Chief of Soviet Russia, had his headquarters here, and it was in his office at No. 2 Lubianka Square that he was stabbed to death. Known as the "Red Pope of Russia" he was succeeded by Menjinsky, his righthand man.

With Lubianka Square as its center there radiate numbers of streets, including Great Lubianka Street, as far as Serponcowsky Square, all "Ogpu City". In this radius every building is a part of the Soviet Spy Headquarters. This capital of espionage is self-sufficient; it has its own blocks of flats occupied by members of the Ogpu and their families; there are shops and restaurants, and cinemas, garages, gunsmiths — all controlled by the Ogpu.

Of particular interest, however, is the building referred to as No.2 Lubianka Square Here sits the brain of Russia. The most powerful man after Stalin (some say even more powerful than he), was at the time of which I write, Felix Yagoda, president of the Council of the Komintern, the man who has his spies in every country in the world.

If No. 2 Lubianka Square could speak, what secrets it would reveal. An ungainly looking building, six stories high, it contains not only over a hundred officers, but also a prison. Right at the heart of the building but below street level in the basement, is the Execution Chamber, a sound-proof apartment where indescribable scenes are enacted. On the third floor is the "Star Chamber", officially known as the Council Chamber of the Komintern. Here secret trials are held and often a man will be tried, sentenced and executed within an hour, all in camera. Actually there is no trial, because the accused is already sentenced before he appears before the court.

(To be continued in the next issue).

Дещо про нижче поданий переклад

О. Олесь є один із визначніших поетів. Його твори є знані й улюблені в старім краю й на еміграції. Його поеми мають ліричну красу й музичний чар, котрий захоплює серця читачів.

Й. ВІЗНЮК

В його "Минуле України в піснях", він дає нам історію України, вибираючи визначніші події нашого минулого, й описує їх у сильно-драматичний спосіб. Олесів поетичний дотик представляє Україну немов величезний театер, де герої й героїні оживляють і знову переживають славні події. Він співає нам про наших предків, де вони осілись і як жили? — Як Київ почався і став колискою української культури й цивілізації? — Олег, Ігор, Ольга, встають із гробу і грають свої блискучі ролі. — Війни з болгарами, греками, москалями й іншими провадяться. — Володимир Великий приймає християнську віру й пізніше ціла Україна переходить під християнський вплив. — Ярослав Мудрий відбудовує зруйнований Київ, боронить народ і дбає про його добро й долю. — Татари, козаки, князі, селяни, приятелі й вороги — добрі і злі, вчені і неосвічені — виступають на сцену, грають свою ролю і виходять.

У поемі "Україна у Старовину" взята з вище згаданої книжки, ми маємо чудовий опис природи й оточення, серед якого жили наші предки. Деякі вірші завдають не мало трудности для переводчика. Візьмім, на приклад, такий драматичний вірш, як поданий нижче:

"Здобував він теплі футра,
М'ясо, скіру на свій дах,
Часом сам роздертий падав
З серцем звір'я у руках."

Стараючись додержати духа й значіння, як також тримаючись технічних поетичних правил, я переводив цей вірш у ріжні способи, так, що на конець мав 16 ріжних переводів. Такі самі труднощі знаходилися у 9-му вірші.

Ця поема є вибрана для переведення тому, що вона визначається чудовим описом природи і представляє нам Олесся вербальним артитом, малярем. Природа є чудово намалювана, пр.:

"А на півдні за лісами
Колихалось море трав:
То над степом буйний вітер
На шовкових струнах грав."

Помимо своєї довжини, зміст, краса концепції, яскравий спосіб виявлювання думок, робить цю поему одну з найкращих поем природи в українській літературі.

Ancient Ukraine

By: O. OLLES.

Forests dark and thick and dreamy,
Standing in eternal rest;
Even sun light not the shadows
Deep in woods so closely pressed.

Giant maples, beech and elm trees,
Pines and oaks that thickly throng;
Once a hundred years expiring,
After struggling decades long.

Dying where they were begotten,
Turning back to dust again;
O'er their tombs in rows, the younger
Generations grow, and reign.

Through the woods the brooklets murmur,
Em'rald-green as waving grass;
Flowing on to distant quagmires,
Joining lakes and ponds they pass.

Near the swamps and lakes and brooklets,
Ceaseless clamor... ceaseless song;
Call of partridge, crane and herron,
Rail and wild-duck, all day long.

Swans in chorus white fly upward,
Higher, heav'n-ward, cloud on cloud;
All around the eagles' wings are
Clapping threatening, savage, loud.

Timid deer pause by a streamlet,
Listening, trembling and afraid;
Hear somewhere a hidden rustle,
Leap, and vanish from the glade.

Bears go forth in search of cooling,
Drink the waters fresh and clear;
Swarthy boars beneath the oak-trees
Gather acorns far and near.

Through the forests roamed the bison,
Wild-ox, deer and elk sought shade;
Bear and badger, wolf and wild-cat,
Goat and boar walked through the glade.

Sound and song ceased not till evening,
Savage roar... soft antiphon...
Everything was living, struggling,
Woods were murmuring, looking on.

Through the forests dark and dreamy
Came with bow our sire of old,
Fought the bear and elk and wild-cat,
Fiercely fought! And gained his hold!

Skins for shelter, furs he hoarded,
Foraged meat on which to feast;
Sometimes falling mangled, bleeding,
Clutching heart of vanquished beast!

Southward far beyond the forests,
Swayed a sea of grassy things;
O'er the Steppe the gentle breezes
Played upon these silken strings.

Steppe so wide and Steppe so boundless,
Where you start, and where your end?
Kine-god Streboh cannot tell you?
Then the god Dazhboh befriend.

Motionless the wind lay sleeping,
Bright by day the sun's red glow;
Motionless in death-like silence,
Stood the virgin Steppe below.

Roared the Steppe in storm—like ocean,
Oft in silv'ry mist was found;
Apprehensive, gentle grasses
Bowed themselves toward the ground.

Winter-time it died and slept 'neath
Snowy carpet, deep interred;
Barren, bleak and still... though distant
Mournful whine of wolves was heard.

Sometimes heards of wandering horses
Thundered over snowdrifts bare;
Like a whirlwind, light obscuring,
Hurling clouds of snow in air.

'Mid the forests dark and dreamy,
'Mid the virgin Steppes and streams,
Peacefully Ukraine was resting
In her golden, childhood dreams.

Translated by: Rev. J. Wizniuk.

ГРИГОРІЙ ГЛИНКА,

З філософії простолюдя

Делф, Алберта.

Весною оправляв тесля в мене дерево на шпіхлір, із сином. Дерево по можности було просте з ліса, але наколи вже на землі було звезене на купі, то багато було крутого. Не просте. — Але кажу я: "Ну і чому ж воно не всьо рівне? Та ж воно повинно бути рівне і просте."

"Колись було й рівне у вашім лісі, як був густий, але як з рідка вже дерево росло, то не могло просте вирости", так сказав тесля. "Його вітри хитали на всі боки, тай воно всюди хилилось й так і виросло —кручене. Я маю у себе над берегом при ріці також дерево, осику, та така собі проста, як точена, так, що й смерека не дорівняє їй".

"А чому ж це так"? — питаю я. —

"А тому", відповідає тесля, що вона, вся осичина, росте собі в затиші у спокою. Її вітри не хитають на всі боки, тай воно собі деревина, в затиші, в спокою вгору росте, і проста, як сьвічка з фабрики."

Таке воно й з людиною буває: Наколи чоловік, — людина, в спокою із задоволенням жиє, то він на собі й слідів недолі не рисує, на своїй уроді. Чоловік без гризоти, клопотів, довго гладким буде, тому й молодістю своєю довго може повеличатись, і то навіть у пізних літах. Воно нераз між загалом таке буває, що людина 60 років віку має, а з виглядом у дійсності на сорок років подібна. А чому ж воно, так буває?— А тому, що людина більше спокою у своїм житті має, та гризота, журба, не гнете його. Його нерви не затинаються з наглого остраху, кров нормально в жилах функціонує, й тому життя нормально пливе, тай задоволення довершує його спокій. Ось таке я зауважив у звичайного чоловіка, що не вміє читати, письма не знає. Чи вірите, ви, милий читачу, що ось такі то думки й переконання в нашого звичайного простолюдя знаходяться, а з форми та вигляду, незамітно його інтеліґентности— знання?

ДАРОМ!!!

Пішлемо оказове число "Клича" кожному хто пришле одноцентовий марок на пересилку.

ЦІКАВІ ФАКТИ ПРО "МАСЛОСОЮЗ"

Ко-оперативa "Маслосоюз" за 1935 р. доставила поверх шість мільйонів фунтів масла на продаж у 1935 році. Відділ ізо Львова доставив найбільше, а іменно — майже два мільйони фунтів; потім приходять — Станиславів, Коломия й Тернопіль.

В. А. МОИСЕЙ

До "Маслосоюзу" належать 80 окремих ко-оператив. Для продажі добро буту в розріб "Маслосоюз" має 40 крамниць. Ці всі крамниці разом продали поверх 1,000,000 фунтів масла; вони також продали 666,000 гальонів молока.

Загальний торг набілу і споріднених товарів виносив на $2,248,000. Експорт приніс 350 тиссяч долярів.

В "Маслосоюзі" працює 1,400 українських робітників.

ІВАННА Г.

Містові світла

В середу вечером Денис був дома й був глибоко задуманий. Він був трохи змучений, бо тяжко працював перед своїм відїздом, хотівши привести свою фарму до кращого порядку. Втомлений, він ляг на канцалапу й догво мучили його думки.

Він нараз почув легкий стукіт до дверей: "Хто це може бути?" — здивувався Денис, бо він нікого не сподівався.

Коли він відчинив двері, Гриць Лис вбіг до хати, й ніби зляканий скричав: "Де б я сховався, скоро, кажи?" Але Денис знав, що Гриць завсіди був повний жартів і він з усмішкою відповів: "А ось тут на канцалапі коло мене та розкажи, як тобі живеться."

Гриць не піддавався, а далі кричав: "Де б я сховався, бо за мною хтось біг, а як не віриш, то зараз самий побачиш, як прийдуть до хати?"

Дених жартуючи далі розмовляв із Грицем, а тут нараз гукіт і стукіт попід вікна й двері, наче наскочили на подвір'я індиянина.

"Йди до дверей", сказав Гриць.

Коли Денис утворив двері його вмить піднесли вгору кілька молодих хлопців, а за ними увійшло ще з п'ятнадцять інших разом із дівчатами.

Аж тепер збудилася думка в Дениса, що то йому зробили несподіванку на від'їзд.

Перед Денисом були всі його приятелі з котрими він був так з'язаний ціле своє життя.

Всі молоді люди люблять забавлятись, танцювати й співати — і тут така веселість була.

Петро Вус утихомирив усіх, бо до нього вони були привязані, й він сказав: "Дорогі мої! Ми тут зійшлися віддати честь своїому дорогому приятелеві, котрий постановив, що покине нас усіх на якийсь час. Йому захотілось побачити ясні містові світла. Побажаймо йому якнайкращого щастя." — Всі скричали на згоду й закінчили піснею Денсові на від'їзд.

Денис був досить веселий, але його наче щось за горло тиснуло. Він не знав, чи має плакати, чи радіти. Та в цю хвилину, він глянув на Леоночку, а відтак спустив очі в долину.

Нараз наче все згасло. Всі запримітили, яке це враження мало на нього. Він остаточно встав і плоломив тишину своїм голосом. Він сказав: "Я люблю вас усіх, але мушу покидати вас на якийсь час, може на кілька місяців, може на рік — не знаю. Коли вернусь, то зажіємо весело разом. На цьому місці я хочу подякувати вам, що ви справили мені таку гарну несподіванку. А ну далі всі бавитись."

Була вже пізна пора, коли всі дівчата й хлопці розійшлись, але багато пізніше було, коли Денис йшов зо своєю Леоною до їй дому.

Близько хати Денисової нареченої вони ще обидвоє посідали на хвилину на великому білому камені, що лежав при дорозі. Вони були веселі, бо були лиш обоє. І так розмовляли вони аж поки сонце не показалося. Багато вони мали ще до розмови, бо це вже була їх остання стріча перед Денисовим відїздом.

Ще один любий поцілунок і ще одна обіцянка розлучила їх на довший час. Помалу Денис ішов до дому. В нього тепер насунулось багато думок. Одна гадка найтяжча важила, а це: "Не знати, яку будучність мені доля призначила?"

(Далі буде).

"КАМІНЬ НА ЖОРНА"

Як прийшов я до Канади
Сорок-пять літ тому,
Ще і тепер, як згадаю . . .
То смішно самому.

Як вкладав я у пакунки,
Що під руки впало,
Щоб забрати всі здобутки,
П'ять скринь було мало.

І складав я то до купи,
Тримався порядку,
Щоби було з чим зачати
В Канаді фармарку.

Річ за річчю укладаю,
Щоби не забути,
Ще і камінь до Канади
На жорна узяти.

Як же мені у Канаді
Буде можна жити —
Без каменя до жорен,
Чим крупи робити?

Поскладав я все те разом,
На вагу поклали,
А що було в середині? . . .
Мене не питали.

І так то я, люди добрі,
Вже на шіфу вліз,
Круглий камінь із собою
На фарму привіз.

І зачав я на тій фармі
Рискалем копати,
А тут камінь на каміни,
Що нема де стати.

Не думайте добрі люди,
Що на сміх це пишу,
Бо на фармі від каміння —
Ледво що вже дишу.

Назбирав я цілі гори
І складати мушу —
Рівно, рядом, всі на купу,
Проти сонця сушу.

А мій круглий камінисько
Зо мною до нині,—
Лежить собі преспокійно,
З дірков в середині . . .

І. ШЕВЧУК,
Ванкувер, Б. К.

АЛЕКСАНДЕР ВСЕДОГЛЯД.

Спостереження

ЗНАЮТЬ, ЩО КОМУ НАЛЕЖИТЬСЯ

На околиці, у виборчій окрузі Гвитфорд, в Алберті, минувший раз пробував кандидувати й один комуніст, "Майк". "Товариш Майк" довший час вів свою комуністичну кампанію й пропаганду й говорив всюди, де лиш впустили, так, що оголошення, на котрих видніла знимка "трудящого товариша", здирав декуди вітер і сльота.— "Товариші," щоб запобігти цьому, привязували ці афіші мотуззям до дерев і стовпів. От і не все можна закинути "товаришам," що вони не знають, що де треба,— мотуза й все впорядку!

СТУДЕНТ ПОЛІТИЧНОЇ ЕКОНОМІЇ І ЖУРНАЛІСТ

Згадуючи про вибори, нагадався мені ще один большевицький "мученик", що кандидував до домініяльного парламенту у вегревильській окрузі, на те, щоб пошкодити українцеві, хоч самий знав, що не мав найменшої нагоди вийти, хіба що задніми дверми, а це т. Матвій Попович.

"Товариш" Матвій промовляв в Емпаєр театрі в Едмонтоні. З цікавости зайшов і я послухати його, бо все таки думав, що хоч він служить Москві, то будь-що-будь, є одним із більших большевицьких риб, бо стоїть роками на чолі большевицького руху.

В салі театру, була майже половина людей українського походження. "Товариш" говорив в англійській мові, але не дуже плинно йшло йому чомусь. Де забракло йому слова, то він покручував головою, розмахував руками, або кашляв у кулак. Говорив т. про деякі справи з грубшого кінця політики, закроюючи дуже глибоко в фільософію большевизму. Великих ораторських здібностей запримітити у нього не мож було. Спостерігши він, що не зробив великого враження на англьо-саксонців, своєю шорстокою і ломаною англійщиною,та московсько-жидівськими теоріями, він, щоб піднести свій авторитет, підкреслював щораз, що він є студентом політичної економії і журналістом. Люде почали метушитися й цілими шарами виходили з театру. "Товариш Матвій" остаточно рішив скінчити, але ще на останку раз сказав, що він є студентом політичної економії і журналістом.

ЯК ВЗІРЦЕВО ПОВОДИТИСЬ У РЕСТОРАНІ

Щераз повторяю, що взірцеве поведення є одною з найважніших прикмет характеру людини. Цей раз зупинимося на взірцевому поведенню у ресторані.

Вже входячи до середини ви можете досить твердо ступати черевиками, щоб усі, що є в ресторані, знали, що ви вже є.

Якщо ви прийшли ще з ким іншим, то розмовляйте голосно, а коли кажу **розмовляйте,** то це значить розмовляйте. Не стидайтеся, а крикніть де треба притиснути.

Поки підете сідати коло меншого столика, у клітку, перейдіть перше попри довгий стіл, і почавши від самих дверий кажіть гало "Кейда", "Майк", чи як хто їх не називав би. Кожного знайомого при обіді можете безпечно гепнути по плечах, а особливо тоді, коли він підносить гарячу страву до рота, або тоді, коли п'є чай. Ви в той спосіб здивуєте його, а як розляє чай по убранню, то не по вашому. В додатку, ще й буде з чого посміятись,—бо ж гумор добра річ, навіть на похороні. При однім заході можна також кожного спитати, що обідає, а будете більше знати — а знання в сьогоднішному світі є дуже конечне.

Тепер ви вже можете сісти собі на стілець на кілька хвилин і до ритму калатати пальцями до стола — це дуже приємно ділає на нерви тих, що обідають. Якщо ви не годні дати ради одною рукою, то вживайте обидвох, або ще й черевиками бубніть у спід стола, а ціли своєї певно осягнете. Нехай знають, як вам і ви бубните. Всюди бубнить і годі!

Весільні й родинні групові знимки — це наша спеціяльність.
9987 Jasper Avenue, Edmonton, Alberta

DEAYTON
ФОТОГРАФ

Побільшуємо і наново відбиваємо старі знимки.
Телєфон 21213

Коли дівчина, що услугує приходить, старайтеся перебасаджитись почерез стіл і хапніть її за руку — одним словом хапайте. Для дівчини це буде приємністю, бо таких як ви багато до ресторану не заходить; тимбільше, ви ж довго її задержувати не будете лиш яких п'ять хвилин — а п'ять хвилин милої розмови з "костумером" в ресторані підчас обіду, що це?! В часі вашої розмови візьміть її адресу й телєфон, або дайте їй свій. Коротко кажучи, робіть "дейт" з нею. Говоріть так, щоб вона знала, що ви хочете вз'яти її на "шов", але забулисьте свої гроші в других штанах, це розуміється, що не в своїх. Тут ніби жартом. Зробивши "дейт" ви вже весело можете підсвистувати й іти до меншого стола.

Вертаючи попри довгий стіл, знову штовхніть кожного знайомого під ребро, бо нині ви його, а завтра він вас,—це ж звичайне між знайомими. (?) Переходячи попри касієрку знову вишкіріть весело зуби й регочіться не своїм голосом. Тепер ви вже можете підсунути дашок своєї шапки дороги, так, наче б ви прибігли звідки й просто пакуйте до кухні. Хоч у кожному ресторані пишеться на дверах, що вступ заборонений, то це не для вас, бо ви ж знайомі з властителем ресторану й він не скаже вам нічого; ви його "костумер" і хочете знати які страви варяться. В додатку, кожна особа, що сидить у ресторані побачивши, що ви посунули до кухні подумає, що ви не хто будь. (?)

В кухні можна поспитати кухаря, що варить і заглянути у кожний баняк, — ая, баняк у баняк! Подорозі назад можете вз'яти з кухні один печений пампушок і вже починайте їсти на конто обіду. Ще один пампушок можете взяти для свойого знайомого, бо коли він покушає, то й він піде до кухні й принесе щось для вас—ая!

Тепер вже усадовіться коло столика з чистим накривалом і відразу поставте собі ціллю, що того накривала ніхто не має пізнати, як ви скінчите їсти. Шибайте собою доки не розіляєте воду і тп. Як прийде дівчина брати від вас замовлення, то жартуйте з нею хоч десять хвилин, так як то ви вмієте. Ваші жарти можуть бути, як звичайно "грубші". Бо жартувати якбудь а ніяк, то собі пара. Вже як дівчина буде питати вас про ваше замовлення зо сльозами в очах, тоді аж піддайтеся, не скорше.

Але,—якщо ви є один із тих, що не бажають входити в усете, що я повище наміпив, то хоч постарайтеся сербати зупу так, щоб чути було на цілий ресторан. — Не сербайте якбудь, а прямо вигравайте всякі мельодії на ній, бо музика підчас обіду грає навіть у найкращих кабаретах, лише з тою різницею, що там мусить грати орхестра, а ви не потребуєте стояти власку нікому; ви можете заграти собі на зупу й заразом наїстися. — Ось звідки походить слово "економіка."

Остаточно, як ви вже п'єте каву або чай, то ніколи з засади не витягайте ложечки з горняття, нехай вона собі там буде. А якщо держало від ложечки вибрало вам одне око, тоді інша справа, але поки це не сталося, то пийте чай якось боком, а на ложечку не звертайте уваги, вона на вас не вважає. Правда, є дехто, що замішає чай і ставить ложечку на боці горняття на тарілочку, але то він, а це ви. Нехай він собі думає, що він краще знає, але ви додержуйтеся своєї навички й лише підсміхайтеся з нього.

Ось таке поведення в ресторані, то я розумію!

З МОЇХ ВІДВИДИН У КАРВЕЛ

Повідомив мене п. Ілько Германюк, щоб приїхати з відчитом до Карвел у неділю, дня 23-го травня, ц.р.

Помимо того, що падав дощ, п. М. Кругляк, із Едмотону, згодився поїхати зо мною.

Активніший загал зійшовся на відчит помимо дощу й з заінтересуванням мене вислухав. По відчиті присутні скинули $2.50 на покриття подорожі, защо щиро дякую.

П-н І. Германюк, п. В. Гладкий і п. В. Кецкало ще додатково помогли мені фінансово, щоб уможливити для мене дальше давати подібні відчити в інших українських околицях.

За все щиро дякую!

А. Г. ГЛИНКА.

Smith's Cycle Store
10226 - 97 Street
EDMONTON -:- ALBERTA
В нас можете набути на легкі сплати:
C.C.M. BICYCLES, JOYCYCLES AND H.-D. MOTORCYCLES
Загальні направки.
"Велдуємо". Робимо ключі.
Телєфон 22659

D. PYLUK
ARTIST - PAINTER - DECORATOR
10323 - 98 Street
EDMONTON -:- ALBERTA
ВИКОНУЮ ВСЯКОГО РОДУ АРТИСТИЧНУ Й МАЛЯРСЬКУ РОБОТУ
ЯК: МАЛЮВАННЯ СЦЕНЕРІЙ, ДЕКОРУВАННЯ ЦЕРКОВ І НАРОДНИХ ДОМІВ.
Першорядна робота. Уміркована ціна.

Довідуємось, що п. Д. Пилюк відїзджає на кількамісячний курс природознавства. Бажаємо йому якнайкращих успіхів.

—Ред.

Давайте своє убрання до:
НАЙБІЛЬШОГО УКРАЇНСЬКОГО ЗАВЕДЕННЯ ДЛЯ ЧИЩЕННЯ УБРАНЬ У ЗАХІДНІЙ КАНАДІ
Expert Dyers & Cleaners
LIMITED
10056 - 105 Street
EDMONTON -:- ALBERTA
Телєфон 25252
СЕМЕН ГОЛОВАЧ, власник.

ПАМЯТАЙТЕ....
Услуга завсіди переконає Вас!
See our new Oxy-Acetylene and Electric Welding Plant
Tire Repairs - Accessories - Gas & Oil
Greasing and Washing
Medico Service Station
Cor. 101st Street & 111th Avenue
Edmonton, Alberta
Телєфон 72436
Ф. САВЧУК, менежер.
Ми також маємо аґенцію на доставу вугілля до всіх частий Едмонтону. Наші ціни є найприступніші.
Телєфонуйте ще сьогодні — 72436.

National Immigration and Colonization Co.
Робить старання за перміти на спровадження з краю жінок, дітей нарече-них і цілих родин з капіталом. Пересилка грошей до старого краю в американських доларах або в тамтейшій валюті. Асекурує від слабостей, каліцтва і автомобільних випадків. Продає фарми й міські проперти.
По докладні інформації пишіть до:
W. HAWRYSH,
10275 - 101 Street
Edmonton -:- Alberta

Український Склад Будівельних Матеріялів
NORWOOD LUMBER CO.
11203 - 86 Street
EDMONTON -:- ALBERTA
В нас дістанете: дошки, гонти, цемент, вікна, двері, цеглу, вапно й все інше, що входить в обсяг будівлі.
Обчислення на будову даром.
Достава до 50 миль безплатна.
Р. ФІРМАНЮК, власник.

Home Meat Market
10342 - 101st STREET
EDMONTON -:- ALBERTA
Найбільша українська масарня й бучарня в Західній Канаді. Стало висилає замовлення на різні масарські вироби, як ковбаси, сальцесони, болони, всякі вудженини і.т.і. — в Альберті, Саскачевані й Брітіш Колюмбії
Все має повну лінію свіжого м'яса й гросетерії.
В місті Едмонтоні замовлення доставляє.
Телєфон 26365
В. МАРЧИШИН, управитель.

Читайте й Передплачуйте Українську Пресу!

"УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС"
—тижневик—
Пропагує ідеольогію Самостійної Соборної Української Державности.
Орган Організації Союза Українців Самостійників у Канаді та їй братніх організацій.
Річна передплата $2.00.
UKRAINIAN VOICE
Box 3626
Winnipeg -:- Manitoba

"УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ"
—тижневик—
Одинокий Католицький часопис у Канаді. Рівно ж "У.В." є органом Українського Запомогового Брацтва св. Николая в Канаді.
Річна передплата $2.00.
UKRAINIAN NEWS
10012 - 109 Street
Edmonton -:- Alberta

"УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК"
—тижневик—
Пропагує Українську Гетьманську ідеольогію.
Річна передплата $1.50
THE UKRAINIAN TOILER
510 King Street, West,
Toronto -:- Ontario

"КАНАДІЙСЬКИЙ ФАРМЕР"
—тижневик—
Просвітно-економічний і політичний часопис канадійського напрямку.
Річна передплата $1.50.
CANADIAN FARMER
295 Market Avenue
Winnipeg -:- Manitoba

"СУСПІЛЬНИЙ КРЕДИТ"
—двотижневик—
Одинокий український часопис Суспільного Кредиту в Канаді.
Під українським оглядом надпартійний.
Річна передплата $1.00.
The Social Credit Publishers
10630 - 98 Street
Edmonton - Alberta

"НОВИЙ ШЛЯХ"
—тижневик—
Пропагує ідеольогію Українських Націоналістів. Орган Українського Національного Обеднання і Української Стрілецької Громади в Канаді та складових їх організацій.
Річна передплата $2.00.
NEW PATHWAY
832 - 20 Street, West,
Saskatoon -:- Saskatchewan

"ВІСТНИК"
—дво-тижневик—
Орган Української Православної Церкви в Канаді.
Видає Укр. Прав. Видавнича Спілка.
Річна передплата $1.00.
THE HERALD
Box 3684
Winnipeg -:- Manitoba

"КЛИЧ"
—місячник—
Одинокий український журнал у Канаді. Пропагує і плекає ідею зеднання Українського Народу. Докладає всіх зусиль, щоб виробити тенденцію в українського загалу до спільних порозумінь радніше чим до розходжень. Відносно української і канадійської політики занимає надпартійне становище. Строго проти большевизму. Працює в цілі загального освідомлення й піднесення українського загалу на вищий економічний рівень.
Не творить жадної нової організації.
Річна передплата $1.00.
THE CALL
10630 - 98 Street
Edmonton - Alberta

Народ, що не має сильної преси, не може бути свідомою нацією.

Стан преси — то є ступінь розвою Народу.

В Злучених Державах виходить близько 18 тисяч різних часописів і журналів.

"КЛИЧ"

ОДИНОКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЖУРНАЛ-МІСЯЧНИК У КАНАДІ

КЛИЧ є одинокий надпартійний український журнал у Канаді присвячений всебічному висвітлюванню важливих справ, що відносяться до українського-канадійського життя.

КЛИЧ є дзеркалом українського життя в Канаді, на Рідних Землях, а рівночасно є дзеркалом більших світових подій.

К Л И Ч ЗАВЗЯТО ПОБОРЮЄ БОЛЬШЕВИЗМ!

КЛИЧ не творить жадної нової організації. Він плекає і пропагує принцип єдности серед українців у Канаді. Він каже: У МАЛИХ СПРАВАХ ВОЛЯ — У ВЕЛИКИХ ЄДНІСТЬ!

ШАНОВНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧИТАЧУ!

Чи Ви бажаєте, щоб український народ плекав між собою єдність? Чи Ви бажаєте, щоб українці спільними силами святкували українські національні свята, як свято Шевченка, Франка, Свято Злуки, Листопадове Свято, і т. і.?

Чи Ви бажаєте, щоб Рідна Школа була зорганізувана в надпартійне тіло, незалежна від жадної одної партії, але від всіх? Чи Ви бажаєте, щоб створити спільний фронт проти большевизму? Якщо так, то поможіть "Кличеві" своєю передплатою! Постарайтеся, щоб зарядити хоч одне підприємство у Вашій місцевості на поміч Кличеві. Йому ніхто не поможе, як не поможе йому український загал.

Це є одинокий український журнал, що плекає принцип єдности.

Це є одинокий український журнал, що не містить жадних полемік проти українських організацій.

Це є одинокий український журнал, що закликає українців помагати собі взаїмно, а не нищити себе; співпрацювати, а не поборювати одні других.

Чи цініте таку ідею Шановний Читачу? Якщо так, то поможіть розбудувати "Клич". Пришліть свою передплату ще сьогодні! Вже тепер робіть заходи устроїти пікнік чи забаву на поміч Кличеві!